

Tinga Tinga i dansk

Hvorfor Edderkop er så smal om livet

Tema: Grådighed
Fag: Dansk
Målgruppe: Indskoling

Tv-udsendelse: DR1, 08-11-2012, 10 min.

Denne pædagogiske vejledning giver idéer til, hvordan der kan arbejdes med mundtlige og skriftlige forklaringer. Det er meningen, at klassen starter med at arbejde med forklaringens struktur og relevante sproglige virkemidler, inden de i fællesskab ser en af tv-udsendelserne og arbejder med forklaringer. Efterfølgende kan eleverne parvis eller i mindre grupper arbejde med en fabel og forklare, hvordan/hvorfor dyret ændrer sig i den tv-udsendelse, de har arbejdet med. Kapitelmærkningerne til de ti tv-udsendelser om Tinga tinga understøtter dette.

Faglig relevans/kompetenceområder

Fremstilling 1.-2. klasse

Forberedelse

Færdighedsmål – Eleven kan bruge enkle skabeloner til at strukturere sit stof.
Vidensmål – Eleven har viden om enkel disposition.

Kommunikation 1.-2.klasse

Sproglig bevidsthed

Færdighedsmål – Eleven kan iagttage, at sprog bruges forskelligt afhængigt af situationen.
Vidensmål – Eleven har viden om træk ved sprog i forskellige sammenhænge.

Læringsmål:

Eleven kan forklare, hvordan dyrerne i fabelen ændrer sig.
Eleverne kan bruge forbinderne *fordi* og *derfor* i deres forklaringer.
Eleven kan give bud på, hvad der er moralen i fabelen.

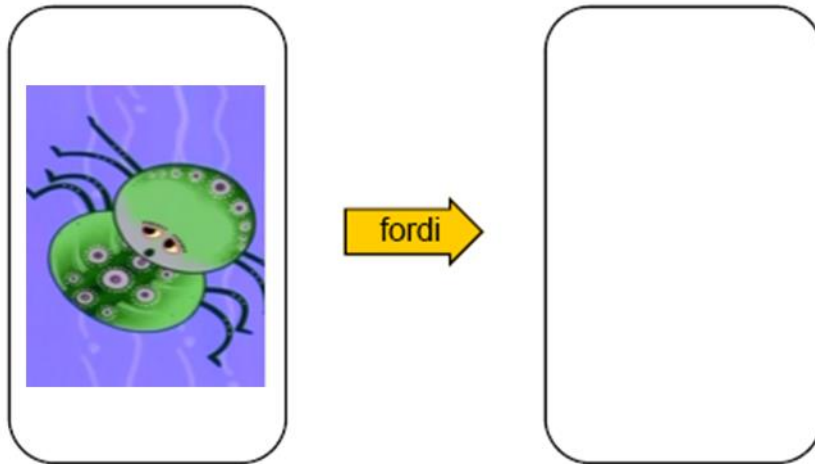
Idéer til undervisningen

Før tv-udsendelsen:

Inden tv-udsendelsen vises, skal eleverne arbejde med, hvad en forklaring er. De skal lære at bruge en skabelon, der hjælper dem med at strukturere deres forklaringer, og vide, hvordan ordene *derfor* og *fordi* bruges. Dette kan både gøres mundtligt og skriftligt.

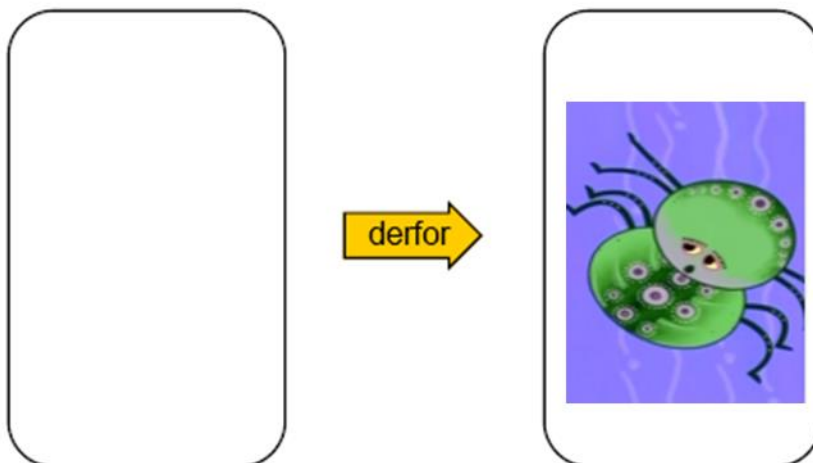
- Lav ordkort med forbinderne *derfor* og *fordi* og hæng dem op på tavlen.
- Lad eleverne komme med eksempler på sætninger, hvor et af ordene indgår.
- Vis eleverne skabelonerne, så de forstår forskellen på at bruge ordene *derfor* og *fordi*.

Edderkop er så smal om livet

bogstavmusikanterne.dk

er Edderkop så smal om livet.

bogstavmusikanterne.dk

Målet er, at eleverne får øje på, hvilken betydning hvert af de to ord har, når de skal forklare årsager og sammenhænge. De skal blive bevidste om, at der er forskel i opbygningen af forklaringen afhængig af, hvilken forbinder de vælger – det giver dem muligheder for at variere deres sprog.

Skemaet kan bruges som støtte, når eleverne skal forklare årsagen til, at dyrene forandrer sig i fabeln.

<http://www.bogstavmusikanterne.dk/wp-content/uploads/2012/08/%C3%A5rsagsforklaringskema-4.pdf>

<http://www.bogstavmusikanterne.dk/wp-content/uploads/2012/08/%C3%A5rsagsforklaringskema-7.pdf>

I alle tv-udsendelserne lægger det første kapitel op til, at eleverne skal gætte på en forklaring, inden tv-udsendelsen ses.

1. Titlen på tv-udsendelsen
- *Hvad handler fabeln om?*

Efterfølgende er strukturen følgende (med mindre afvigelser i enkelte fabler):

2. Problemet i fabeln rides op
3. Egenskaber ved dyret, som fabeln handler om
4. Hensigter fra andre dyr
5. Forklaring – hvad mistes (forvandling starter)
6. *Forklaring – hvad er det nye (forvandling er afsluttet)*
7. Hvad syntes dyret om forvandlingen (reaktion)
8. Morale (kan variere)
9. Sidste kapitel lægger op til refleksion over valg af titel
- *Hvad kunne fabeln ellers have heddet?*

Under tv-udsendelsen

1. gang ses tv-udsendelsen uden afbrydelse.
2. gang ses tv-udsendelsen kapitelvis. Elever og lærer skriver stikord ind i et fælles forklaringskema, så eleverne har et stillads for deres forklaring. Der er støttespørgsmål undervejs, som sætter fokus på de forskellige talemåder og moralen i fabeln.

Efter tv-udsendelsen

Der kan vælges mellem følgende arbejdsformer, som kan kombineres afhængigt af elevernes niveau og det tidsforbrug, man ønsker at bruge på aktiviteten.

1. Lærer og elever skriver en fælles forklaring på tavlen ud fra stikord.
2. Elever øver i makkerpar forklaringen mundtligt. Bagefter giver de respons på hinandens mundtlige forklaringer. Fokus er på korrekt brug af forbinder.
3. Eleverne skriver i makkerpar forklaringen, som de efterfølgende læser højt for hinanden. Fokus i responsdelen er korrekt brug af forbinder .

Idéer til andre aktiviteter

1. Lad eleverne gentage samme arbejdsform i makkerpar eller parvis med en af de andre tv-udsendelser.
2. Lad dem fremlægge deres forklaringer til andre grupper eller fælles i hele klassen

Supplerende materialer

<http://www.salaam.dk/film/tinga-tinga-ales/#uv>

